

Sygn. akt I ACa 1098/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Cesarz
Sędziowie:	SSA Alicja Myszkowska SSO del. Krzysztof Kacprzak (spr.)
Protokolant:	stażysta Joanna Płoszaj

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.**

przeciwko **R. R., Z. R. i M. R. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 9 grudnia 2011 r. sygn. akt II C 776/11

1. oddala apelację;

2. zasądza solidarnie od R. R., Z. R. i M. R. (1) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 1098/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Łodzi utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przez ten Sąd w dniu 25 stycznia 2011 roku, którym zobowiązano pozwanych M. R. (1), R. R. i Z. R. do solidarnej zapłaty na rzecz (...) (dawniej (...) Grupy (...)) Spółki Akcyjnej w Ł. kwoty 186.937,24 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2011 roku i kosztów procesu w kwocie 5.971 zł.

Sąd Okręgowy oparł to rozstrzygnięcie na ustaleniach faktycznych, z których wynika, że pozwaną M. R. (1) i powoda łączyła umowa handlowa zabezpieczona wekslem gwarancyjnym in blanco z poręczeniem wekslowym pozostałych pozwanych i deklaracją wekslową. W ramach umowy handlowej pozwana M. R. (1) dokonywała u powoda zakupu towarów. Z tytułu niezapłaconych należności za zakup towarów powstało zadłużenie w kwocie 186.937,24 zł. W dniu 5 stycznia 2011 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty tej kwoty w terminie 3 dni, zastrzegając wypełnienie weksla in blanco. Z uwagi na brak zapłaty, weksel został wypełniony z określeniem terminu płatności na dzień 11 stycznia 2011 roku. Termin wykupu weksla minął bezskutecznie.

W tym bezsporny stanie faktycznym, Sąd pierwszej instancji uznał, że po stronie pozwanych istnieje zobowiązanie wekslowe do zapłaty kwoty, na którą wypełniono weksel. Pozwana M. R. (2) odpowiada jako wystawca weksla na podstawie art. 101 i 104 prawa wekslowego. Odpowiedzialność pozostałych pozwanych wynika z poręczenia wekslowego i znajduje podstawę w art. 32 prawa wekslowego. Prawidłowości wypełnienia weksla i wysokości zadłużenia nie kwestionowano. Zobowiązanie wekslowe ma charakter bezwarunkowy i abstrakcyjny. Dlatego pozwani bezzasadnie powoływali się na okoliczności dotyczące negocjacji na temat odroczenia terminów płatności, warunków współpracy handlowej i zwiększenia limitu kredytowego. Były to okoliczności nieistotne dla rozstrzygnięcia. Dlatego oddalono wnioski dowodowe pozwanych, które dotyczyły tych okoliczności. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

/wyrok z uzasadnieniem k. 184-187/

Apelację od powyższego wyroku złożyli pozwani, zaskarżając orzeczenie w całości.

Pozwani zarzucili, że Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę podnoszonej przez nich okoliczności, że strona powodowa pogrążyła finansowo firmę (...), nie reagowała odpowiednio na deklaracje dalszej współpracy, działała w celu wyłudzenia dodatkowego zabezpieczenia wierzytelności. Zachowanie powoda doprowadziło do bankructwa apteki i utraty całego majątku zainwestowanego w tę działalność. Na te okoliczności powinni być przesłuchani świadkowie, których bezzasadnie pominięto w pierwszej instancji. W drodze przesłuchania świadków pozwani chcą wykazać, ponawiając wnioski dowodowe w apelacji, że podejmowali działania obliczone na rozszerzenie współpracy handlowej, a nie na „wyciągnięcie” towaru. Wnioski dowodowe zmierzają też do wykazania, że strona powodowa z premedytacją dążyła do wyeliminowania z rynku niewygodnego partnera.

Na tych podstawach skarżący wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości.

/apelacja k. 194 i uzupełnienie apelacji k. 197/

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja pozwanych jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd odwoławczy przyjmuje za własne. Właściwie ustalone fakty zostały też niewadliwie ocenione pod względem prawnym.

Wbrew zarzutowi apelacji w niniejszej sprawie ustalono wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia. Z punktu widzenia istoty zobowiązania wekslowego, które ma charakter abstrakcyjny, a więc oderwany od stosunku podstawowego, który był przyczyną wystawienia weksla, bez znaczenia są okoliczności powstania zadłużenia wystawcy weksla własnego (art. 1 i art. 9 w zw. z art. 103 i art. 104 prawa wekslowego). Zasada ta dotyczy również poręczyciela wekslowego, który odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył (art. 32 ust. 1 prawa wekslowego). Wprawdzie przedmiotowy weksel był niezupełny w chwili wystawienia (weksel in blanco w rozumieniu art. 10 prawa wekslowego), ale pozwani nie zakwestionowali prawidłowości wypełnienia weksla – dług istniał, jego wysokość była bezsporna, warunki zapisane w porozumieniu wekslowym zostały spełnione. W takiej sytuacji nawet sięgnięcie do gwarancyjnej funkcji weksla in blanco, który przed wypełnieniem nie ma charakteru abstrakcyjnego i jest związany

z dodatkową umową zawartą pomiędzy wystawcą a remitentem, nie daje pozwany możliwości udowodnienia rzekomej niełajności wierzyciela.

Porozumienie wekslowe jest umową podlegającą ocenie i interpretacji na ogólnych zasadach, a więc także z uwzględnieniem kontekstu sytuacyjnego (por., np. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 1999 r., II CKN 379/98, OSP 2000, Nr 6, poz. 92; z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 13). Trzeba jednak pamiętać o istocie i celu sporządzenia porozumienia do weksla gwarancyjnego. Deklaracja wekslowa powinna precyzować treść porozumienia co do zasad przyszłego uzupełnienia weksla in blanco, a więc precyzować warunki, od spełnienia których zależy prawo uzupełnienia weksla przez wierzyciela. Powinna wskazywać, kiedy posiadacz weksla ma prawo uzupełnić weksel, na jaką kwotę oraz jakim terminem płatności weksel może być opatrzony. Te okoliczności są istotne z punktu widzenia istnienia ważnego i skutecznego zobowiązania. Dlatego badanie zarzutów dłużnika ogranicza się w istocie do ustalenia treści porozumienia zawartego przez strony oraz ustalenia czy w świetle tego porozumienia zachodziły przesłanki do wypelnienia weksla z określoną sumą wekslową.

Zarzuty pozwanych podnoszone w niniejszej sprawie nie dotyczą ani interpretacji deklaracji wekslowej, ani sposobu wypelnienia weksla w kontekście zgodności uzupełnienia weksla z porozumieniem wekslowym. Pozwani twierdzą tylko, że chcieli inaczej ułożyć relacje handlowe z powodem. Spotkali się jednak z nieprzejednanym stanowiskiem wierzyciela, brakiem woli kontynuowania i rozszerzenia współpracy. Nie powołują się przy tym na żadną okoliczność, która prawnie obligowała powoda do oczekiwanej przez pozwanych zmiany zasad współpracy. Strona powodowa nie musiała godzić się na warunki pozwanych. Nie ma też niczego niegodziwego w tym, że wierzyciel chciał wzmocnić zabezpieczenie przysługującej mu wierzytelności. W tym sensie twierdzenia pozwanych nie mogły wpłynąć na rozstrzygnięcie, a zgłoszone przez nich wnioski dowodowe podlegały oddaleniu jako dotyczące faktów bez istotnego znaczenia w rozumieniu art. 227 k.p.c. Sytuacja taka wystąpiła zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji (art. 227 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.)

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 385 k.p.c., apelacja podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. oraz art. 105 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika powoda wyliczone stosownie do brzmienia § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).